

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/107/2000

POPARCIE DLA KANDYDATÓW W WYBORACH PREZYDENCCKICH NA POZĄTKU LIPCA

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LIPIEC 2000

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

W ciągu ostatniego miesiąca kampania wyborcza przed jesiennymi wyborami prezydenckimi nabrała tempa. Poszczególni kandydaci ogłaszają programy wyborcze, biorą udział w spotkaniach, podróżują po kraju starając się zjednać sobie przychylność jak największej rzeszy wyborców. Na ulicach miast komitety wyborcze zbierają podpisy obywateli popierających kandydatury poszczególnych polityków. W mediach relacje z przedwyborczych spotkań zajmują coraz więcej miejsca.

Gdyby wybory prezydenckie odbywały się na początku lipca¹, udział w nich wzięłoby - według własnych deklaracji - 81% ankietowanych. W porównaniu z ubiegłym miesiącem nieco wzrósł odsetek osób zapowiadających uczestnictwo w wyborach. Start kampanii wyborczej wpłynął zatem dość wyraźnie na wzrost zainteresowania tym wydarzeniem politycznym.

Tabela 1

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory prezydenckie, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?	Wskazania respondentów według terminów badań				
	I 2000	IV 2000	V 2000	VI 2000	VII 2000
	w procentach				
Na pewno wziął(ę)bym w nich udział	75	76	77	78	81
Nie wiem, czy wziął(ę)bym w nich udział	13	11	9	9	9
Na pewno nie wziął(ę)bym w nich udziału	12	14	14	13	10

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (122) przeprowadzono w dniach 29 czerwca - 4 lipca 2000 roku na 1036-osobowej reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych Polaków.

Mimo rozpoczęcia kampanii preferencje wyborcze nie zmieniły się istotnie. Aleksander Kwaśniewski nadal pozostaje kandydatem mającym zdecydowanie największe poparcie wśród potencjalnych wyborców. Zamiar oddania głosu na obecnego prezydenta deklaruje niespełna dwie trzecie przyszłych uczestników wyborów (62%). W porównaniu z wyjątkowo korzystnymi notowaniami z czerwca poparcie dla Aleksandra Kwaśniewskiego nieznacznie się obniżyło.

Tabela 2

Na kogo z tej listy najchętniej oddał(a)by Pan(i) głos w wyborach prezydenckich?	Wskazania osób deklarujących udział w wyborach prezydenckich				
	I 2000 (N=805)	IV 2000 (N=838)	V 2000 (N=816)	VI 2000 (N=855)	VII 2000 (N=835)
	w procentach				
Aleksander Kwaśniewski	55	61	62	65	62
Andrzej Olechowski	8	12	11	11	11
Marian Krzaklewski	6	4	4	5	7
Jarosław Kalinowski	2	-	4	2	3
Lech Wałęsa	4	4	3	3	3
Andrzej Lepper	3	2	3	3	3
Jan Olszewski	3	3	1	2	2
Jan Łopuszański	-	-	poniżej 1	poniżej 1	1
Janusz Korwin-Mikke	2	poniżej 1	2	1	1
Tadeusz Wilecki	poniżej 1	poniżej 1	poniżej 1	poniżej 1	poniżej 1
Piotr Ikonowicz	-	-	-	-	poniżej 1
Ktoś inny	2	2	1	1	1
Trudno powiedzieć	8	8	6	7	6

Uwaga: Porównanie w czasie ma charakter orientacyjny, gdyż w poszczególnych badaniach listy potencjalnych kandydatów nieco się różniły.

Popularność pozostałych liczących się pretendentów do prezydentury jest zdecydowanie mniejsza. Stabilne są notowania drugiego, pod względem skali poparcia, uczestnika wyborczego wyścigu - Andrzeja Olechowskiego. Chęć głosowania na byłego ministra spraw zagranicznych deklaruje co dziewiąty ankietowany. Trzecie miejsce w rankingu prezydenckim zajmuje Marian Krzaklewski z coraz mniejszą stratą do Andrzeja

Olechowskiego. Start kampanii wyborczej przewodniczącego NSZZ „Solidarność” wpłynął zapewne na poprawę jego notowań. Obecnie chęć oddania głosu na Mariana Krzaklewskiego deklaruje 7% ankietowanych - o 2 punkty więcej niż przed miesiącem.

Pozostali kandydaci uzyskują niewielkie poparcie. Po 3% potencjalnych uczestników wyborów chciałoby głosować na Jarosława Kalinowskiego, Lecha Wałęsę oraz Andrzeja Leppera, 2% - na Jana Olszewskiego, a jeszcze mniej (po 1%) na Jana Łopuszańskiego i Janusza Korwin-Mikkego. Poparcie dla pozostałych kandydatów na prezydenta jest jeszcze niższe.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI

A N E K S

Tabela 1. Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory prezydenckie, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?
 1 - Na pewno wziął(ę)bym w nich udział; 2 - Nie wiem, czy wziął(ę)bym w nich udział; 3 - Raczej nie wziął(ę)bym w nich udziału

	(%)			
	1	2	3	Liczba osób
Ogółem	81	10	10	1036
Płeć				
Mężczyźni	85	6	9	491
Kobiety	77	13	10	545
Wiek				
18-24 lat	78	10	11	148
25-34	81	14	5	183
35-44	85	9	7	196
45-54	81	9	11	211
55-64	88	5	6	132
65 lat i więcej	72	10	19	166
Miejsce zamieszkania				
Wies	73	14	12	381
Miasto do 20 tys.	84	8	8	115
20-100 tys.	84	6	9	206
101-500 tys.	86	7	7	196
501 tys. i więcej mieszk.	85	7	8	138
Wykształcenie				
Podstawowe	70	13	17	284
Zasadnicze zawodowe	82	8	10	254
Średnie	85	9	6	387
Wyższe	89	8	3	110
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	85	12	3	70
Prac.umysł.niż.szczebła	79	12	10	96
Pracownicy fiz.- umysł.	85	12	3	74
Robotnicy wykwalifikowani	91	7	3	103
Robotnicy niewykwalifik.	86	1	13	37
Rolnicy	82	12	6	40
Pracujący na własny rach.	87	9	4	46
Bierni zawodowo				
Renciści	79	7	14	129
Emeryci	80	6	14	202
Uczniowie i studenci	83	9	8	78
Bezrobotni	67	13	20	103
Gospodynie domowe i inni	78	18	5	55
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	85	10	4	177
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	85	10	6	85
sekt. pryw. poza rolnict.	84	8	7	192
prywatnym gosp. rolnym	83	10	6	53
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	76	15	9	156
276-399	77	10	12	109
400-549	84	6	10	197
550-799	82	9	8	159
Powyżej 799 zł	87	7	6	160
Ocena własnych war. mater.				
Złe	74	11	15	335
Średnie	81	11	8	503
Dobre	90	5	5	198
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	81	11	8	86
Raz w tygodniu	82	11	8	531
1-2 razy w miesiącu	77	13	11	145
Kilka razy w roku	82	6	12	180
W ogóle nie uczestniczy	79	5	16	93
Poglądy polityczne				
Lewica	93	2	4	301
Centrum	78	12	11	271
Prawica	85	8	7	232
Trudno powiedzieć	63	19	18	231

Tabela 2. Na kogo z tej listy najchętniej oddał(a)by Pan(i) głos w wyborach prezydenckich?
 1 - Piotr Ikonowicz; 2 - Jarosław Kalinowski; 3 - Janusz Korwin-Mikke; 4 - Marian Krzaklewski;
 5 - Aleksander Kwaśniewski; 6 - Andrzej Lepper; 7 - Jan Łopuszański; 8 - Antoni Macierewicz;
 9 - Andrzej Olechowski

	1	2	3	4	5	6	7	9
Ogółem	0	3	1	7	62	3	1	11
Płeć								
Mężczyźni	0	4	1	6	60	4	1	12
Kobiety	0	2	1	7	63	1	2	10
Wiek								
18-24 lat	1	1	0	6	69	0	1	14
25-34	0	0	1	3	68	5	0	12
35-44	0	3	2	5	68	4	0	8
45-54	0	2	1	6	63	2	3	11
55-64	1	3	0	8	59	3	2	9
65 lat i więcej	0	9	0	14	41	1	2	11
Miejsce zamieszkania								
Wieś	0	6	0	4	57	7	2	6
Miasto do 20 tys.	0	2	1	8	70	1	1	9
20-100 tys.	0	3	2	7	67	0	0	11
101-500 tys.	1	0	0	7	65	0	1	15
501 tys. i więcej mieszk.	1	0	2	11	54	0	1	15
Wykształcenie								
Podstawowe	0	6	0	8	59	6	3	3
Zasadnicze zawodowe	0	3	0	4	68	4	0	6
Średnie	0	1	0	7	65	1	1	14
Wyższe	0	0	5	8	43	0	2	26
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	0	0	3	11	49	0	3	20
Prac. umysł. niż. szczebla	0	0	2	3	72	1	2	13
Pracownicy fiz.- umysł.	0	3	2	2	76	0	0	5
Robotnicy wykwalifikowani	0	1	0	4	66	6	1	10
Robotnicy niewykwalifik.	0	0	0	0	78	8	0	4
Rolnicy	0	14	0	5	58	10	3	6
Pracujący na własny rach.	0	0	4	2	43	0	0	24
Bierni zawodowo								
Renciści	0	4	0	9	57	2	1	3
Emeryci	1	7	0	12	49	3	1	11
Uczniowie i studenci	2	0	0	8	64	0	0	22
Bezrobotni	0	2	0	8	69	5	4	8
Gospodynie domowe i inni	0	2	2	5	79	0	0	2
Pracuje w:								
inst. państw., publicznej	0	1	1	6	62	1	2	13
spółce właścicieli	0	0	0	6	69	0	1	13
prywatnych i państwa	0	2	3	3	63	5	0	11
sekt. pryw. poza rolnict.	0	15	0	4	57	8	6	4
prywatnym gosp. rolnym								
Dochody na jedną osobę								
Do 275 zł	0	5	1	3	67	6	2	5
276-399	0	4	0	4	68	5	2	9
400-549	0	2	0	9	68	3	0	6
550-799	1	2	0	6	64	1	1	12
Powyżej 799 zł	1	1	3	9	58	0	2	18
Ocena własnych war. mater.								
Złe	0	4	0	5	67	4	1	6
Średnie	0	3	1	6	60	3	2	10
Dobre	1	0	1	10	59	0	0	19
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	0	9	1	10	37	1	5	11
Raz w tygodniu	0	3	0	8	55	3	1	13
1-2 razy w miesiącu	0	5	0	7	69	6	1	7
Kilka razy w roku	0	0	3	2	78	0	0	8
W ogóle nie uczestniczy	2	0	0	3	79	0	0	8
Poglądy polityczne								
Lewica	1	1	1	2	88	0	0	4
Centrum	0	4	0	5	65	4	0	10
Prawica	0	4	2	16	19	3	5	27
Trudno powiedzieć	0	3	1	7	64	6	1	3

(%)

Tabela 2 cd. Na kogo z tej listy najchętniej oddał(a)by Pan(i) głos w wyborach prezydenckich?
10 - Jan Olszewski; 11 - Lech Wałęsa; 12 - Tadeusz Wilecki; 13 - Ktoś inny

	(%)					
	10	11	12	13	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	2	3	0	1	6	835
Płeć						
Mężczyźni	4	2	1	1	6	417
Kobiety	1	4	0	1	7	419
Wiek						
18-24 lat	3	0	0	0	5	116
25-34	1	4	1	0	5	148
35-44	0	3	0	3	5	166
45-54	4	1	0	2	5	171
55-64	3	3	1	0	8	116
65 lat i więcej	4	7	0	0	11	120
Miejsce zamieszkania						
Wieś	2	6	1	1	7	280
Miasto do 20 tys.	1	1	0	0	6	96
20-100 tys.	5	1	0	1	4	174
101-500 tys.	1	1	0	1	7	168
501 tys. i więcej mieszk.	4	3	0	3	6	117
Wykształcenie						
Podstawowe	1	5	0	0	8	200
Zasadnicze zawodowe	2	2	1	0	9	208
Średnie	3	3	0	1	4	330
Wyższe	5	2	0	4	5	97
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	3	0	1	5	5	60
Prac. umysł. niż. szczebla	3	0	0	1	4	75
Pracownicy fiz.-umysł.	1	4	0	1	5	63
Robotnicy wykwalifikowani	0	3	1	0	8	93
Robotnicy niewykwalifik.	0	4	0	0	6	32
Rolnicy	0	0	4	0	0	33
Pracujący na własny rach.	9	3	0	8	7	40
Bierni zawodowo						
Renciści	3	11	0	0	10	102
Emeryci	4	2	0	0	10	161
Uczniowie i studenci	4	0	0	0	0	65
Bezrobotni	0	0	0	0	4	68
Gospodynie domowe i inni	0	3	0	0	6	43
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	2	1	0	2	9	151
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	2	3	0	1	5	72
sekt. pryw. poza rolnict.	4	4	0	2	4	162
prywatnym gosp. rolnym	0	0	5	1	0	44
Dochody na jedną osobę						
Do 275 zł	1	2	1	1	6	119
276-399	3	1	0	0	2	85
400-549	4	3	0	1	5	165
550-799	2	2	1	0	7	131
Powyżej 799 zł	2	2	0	1	4	139
Ocena własnych war. mater.						
Złe	2	5	1	0	5	248
Średnie	3	1	0	1	9	409
Dobre	2	3	0	2	3	178
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	1	10	3	0	12	70
Raz w tygodniu	3	4	0	1	7	434
1-2 razy w miesiącu	0	0	0	1	4	111
Kilka razy w roku	3	0	0	2	4	147
W ogóle nie uczestniczy	3	0	1	1	3	73
Poglądy polityczne						
Lewica	0	0	0	1	3	281
Centrum	2	1	1	1	7	211
Prawica	8	9	0	1	7	197
Trudno powiedzieć	0	2	0	2	12	147